

ölands näringsliv

Verksamhetsplan 2019

1. Verksamhetsidé	4
2. Målsättning	4
3. Strategi	4
3.1 Planerade aktiviteter under 2019	7
4. Ålands Näringslivs organisation	9
4.1 Personal	9
4.2 Utskott	9
4.2.1 Arbetsmarknadsutskottet	10
4.2.2 Byggutskottet	10
4.2.3 City Mariehamn	10
4.2.4 Handelsutskottet	10
4.2.5 Industriutskottet	11
4.2.6 IKT-utskottet	11
4.2.7 Lagutskottet	11
4.2.8 Logistikutskottet	11
4.2.9 Redovisningsutskottet	11
4.2.10 Turism och -restaurangutskottet	11
4.3 Projekt inom Ålands Näringsliv	12
4.3.1 Utveckla framtidens företag	12
4.4 Internationella nätverk	12
5. Ålands Näringslivs verksamhet	13
5.1 Intressebevakning	13
5.1.1 Aktuella intressebevakningsfrågor under utskott och styrelse	13
5.1.2 Rapporter & analyser	15
5.1.3 Remissvar	15
5.1.4 Debattartiklar och initiativ	15
5.2 Fortlöpande verksamhet	16
5.2.1 Företagsinformation och rådgivning åt medlemmar	16
5.2.2 Företagsbörsen	16
5.2.3 Styrelsebank	16
5.2.4 Bergkulla	16
5.2.5 Ålandsvägen 34	16
5.3 Projekt	17
5.3.1 City Mariehamn	17
5.3.2 Hållbart företagande	18
5.3.3 Restaurangdagarna	18
5.3.4 Utveckla framtidens företag	18
	2

5.5 Internationell handel	19
5.5.1 Gränshandel	19
5.6 Ålands Näringslivs Servicebolag Ab	19
5.6.1 Kurser	19
5.6.2 Näringslivsdagen	20
5.6.3 Agile Islands event	20
5.6.4 Boksluts- & skattedagarna	20
5.6.5 Ålands Näringslivs julfest	20
6. Ekonomi	21
6.1 Medlemsavgifter 2019	21
6.2 Budgetsammanställning 2019 för koncernen	22
7. Kontaktuppgifter	23

1. Verksamhetsidé

Ålands Näringsliv är näringslivsorganisationen på Åland och verkar för att stärka det åländska näringslivets konkurrenskraft. Åland skall vara en bra hemort för företag och målbilden är ett starkt och differentierat näringsliv. Ålands Näringslivs uppgift är att trygga konkurrenskraften och därmed skapa konkurrenskraftig exportindustri vad det gäller varor och tjänster. Ålands Näringsliv arbetar även för att stimulera "importersättande" företagsverksamhet samt därigenom få antalet arbetsplatser att växa på Åland och gynna lokal konsumtion.

2. Målsättning

Åland skall mätt i BNP höra till de framgångsrikaste regionerna i Norden. Under de senaste åren har vi tyvärr sett en negativ trend då den åländska BNP-utvecklingen är väsentligt sämre än omgivande regioner. Därför behöver denna målsättning få prioritet.

Åland ska kännetecknas av en stark inflyttning av kvalificerad arbetskraft och ett nära samarbete mellan läroinrättningar och företag. Entreprenörskapet och förståelsen för företagandet är grunden för vårt samhälle, vilket skall återspeglas i de högklassiga företagstjänster som erbjuds. Kontakterna mellan offentlig sektor och företag skall vara smidiga och regelbundna. Goda trafikförbindelser och minimal gränsbyråkrati skall möjliggöra internationell verksamhet med Åland som utgångspunkt. Åland skall ha en konkurrenskraftig verksamhetsmiljö med Nordens enklaste regelverk, vilket kännetecknas av ett livskraftigt näringsliv som utvecklas mot hållbarhet. Ålands Näringsliv skall vara en uppskattad nätverksaktör i nära samarbete med övriga näringslivsorganisationer med ambitionen att vara en takorganisation som vid behov skall kunna samordna och driva krävande projekt.

"Åland skall mätt i BNP höra till de mest framgångsrika regionerna i Norden."

3. Strategi

Ålands Näringsliv verkar för högsta möjliga konkurrenskraft för näringslivet på Åland, vilket innebär att vi främjar och talar för en konkurrenskraftig infrastruktur samt hög produktivitet och innovativitet inom både näringsliv och offentlig förvaltning. Detta kan uppnås i en miljö med stor personlig frihet, lågt skattetryck, och där den nordiska välfärdsmodellen moderniseras.

Långsiktiga och breda mål för oss är en friare arbetsmarknad, marknadsanpassad utbildning och en framtidsanpassad energipolitik samt en med politikerna gemensam långsiktig vision gällande Ålands utveckling.

Ledorden för Ålands Näringsliv är att verka för:

<p>Konkurrenskraft</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Åland har Nordens enklaste regelverk, minsta möjliga byråkrati och snabb och flexibel administration. ● Det utförs en näringslivskonsekvensbedömning i beredningen av ärenden i den offentliga förvaltningen. ● De negativa effekterna av skattegränsen minimeras för det landbaserade näringslivet på Åland. ● Offentliga stöd som erhålls av åländska företag är jämförbara med våra närregioner. ● Ålands enspråkigt svenska status vilket innebär att regelverk som styr näringsverksamhet skall finnas och uppdateras kontinuerligt på svenska. ● Vi har goda transporter öster- och västerut, både med färja och flyg. ● Offentligt ägda bolag bör alltid ha tydliga ägardirektiv, styrning och avkastningskrav i syfte att undvika otillbörlig konkurrens med privata aktörer.
<p>Samhällsservice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Offentlig samhällsservice fungerar så effektivt som möjligt. Hänsyn behöver tas till ökad trygghet för medborgarna i mindre kommuner och ökad demokratisk insyn i de kommunala beslutsprocesserna. ● Fortsatta bolagiseringar, driftsprivatisering, införandet av utmanarrätter samt offentlig-privat samverkan inom offentliga sektorn, vilket tydliggör kostnader och frigör resurser som kan användas inom vård, skola och omsorg.
<p>Självstyrelsens utveckling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Näringslivskonsekvensbedömning inför eventuellt övertagande av ytterligare behörighet till självstyrelsen, samt ifall överföring sker, en motsvarande justering av avräkningsbeloppet. ● Ett tydligt klagörande hur ett övertagande av beskattningsrätten skulle främja det åländska näringslivet. Vad blir bättre och enklare?
<p>Hållbar utveckling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ett livskraftigt näringsliv som utvecklas i en hållbar riktning samt att näringslivet inkluderas i arbetet med den framtida strategin för hållbar utveckling. Det är viktigt att det skapas incitament för hållbar utveckling, snarare än ökad regelbörda.
<p>In- och återflyttning</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Skapa förbättrade förutsättningar och attraktion för företag och externa investeringar. Detta sker genom ett fokus på: <ul style="list-style-type: none"> ○ Stark in- och återflyttning av kvalificerad arbetskraft ○ Avskaffande av näringsrättsbestämmelserna som idag endast hindrar seriösa aktörer. ○ Uppdaterade jordförvärvsbestämmelser uppdateras för att underlätta inflyttning av kvalificerad kompetens. ○ Hembygdsrätten öppnas upp för samtliga EU-medborgare.
<p>Entreprenörskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ökad samordning av rådgivningsresurser till entreprenörer och företagsutveckling, där man proaktivt underlättar för entreprenörer och byggande av exporterande företag. ● Stärka entreprenörskapet i utbildningen.

Vi förankrar via styrelse och utskott resonemang och ställningstaganden så att de i tillräcklig grad faktiskt utgör näringslivets åsikt. Vi håller genom VD, ordförande och de enskilda styrelseledamöterna kontinuerlig informell kontakt med ledande politiker och tjänstemän.

Vi gör med jämna mellanrum tydliga offentliga uttalanden för att driva på vissa frågor, men undviker traditionell åländsk insändardebatt. Vi uttalar oss antingen på en strategisk och principiell nivå eller med helt konkreta förslag i något aktuellt ärende.

Vi har ett internationellt samarbete framför allt med näringslivsorganisationerna i närregionerna samt med andra ö-ekonomier.

År 2019 kommer Ålands Näringslivs aktiviteter att fokusera på:

<p>Konkurrenskraft</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Industrins konkurrenskraft tillsammans med LR (Q1). ● Exportseminarie med fokus på skattegränsens administration (Q1). ● Enklare alkoholregler för restauranger enligt rikets modell (Q1). ● Arbeta med att åskådliggöra den svaga åländska tillväxten (Q1-Q3) ● Temavecka om personal/anställning (Q1) ● Näringslivsdagen 2019 (Q3) <p>Under hela året: deltar i LR:s språkråd, LR:s regelråd, övervakningskommitten för ERUF/ESF, fortlöpande remissutlåtanden, följer upp omsättningsutvecklingen varje månad samt tillhandahåller fortlöpande fortbildningskurser via Ålands Näringslivs Servicebolag Ab.</p>
<p>Samhällsservice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Offentlig upphandling i praktiken (Q1) ● Konkretisering av villkor för nybyggnation i Mariehamn (Q1) ● Möten med alla lagtingspartier (Q1-Q3) ● Valdebatter inför lagtings- och kommunalvalet 2019 (Q3) ● Sammanställning och utvärdering av LR:s programförklaring (Q4)
<p>Självstyrelsens utveckling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Valdebatt inför riksdagsvalet 2019 (Q2) ● Valmöten med Ålands riksdagsledamot (Q3) ● Möten inom tullens kundsamarbetsgrupp (Q2 & Q4)
<p>Hållbar utveckling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Slutrapport av arbetet med LR:s plaststrategi (Q1) ● Hållbart företagande via plus.ax ● Rapportering av sålda plastkassar i dagligvaruhandeln (Q2) <p>Under hela året: Deltar i styr- och referensgrupp för Green Key och styrgruppen för landsbygdsutveckling Fokus på lokalproducerat och/eller ekologiskt till våra egna evenemang</p>
<p>In- och återflyttning</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Jobbchansen tillsammans med AMS (Q1) ● Agile islands (Q3)
<p>Entreprenörskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Företagarskolan (Q1 och Q3) ● Sommarlovsentreprenörerna (Q2) ● Stipendiefonden för unga entreprenörer (Q2) ● Entreprenörsutbildning tillsammans med Ålands gymnasium (Q3) ● Skraknästet (Q3 & Q4) <p>Under hela året: Affärsnätverksträffar, rådgivning och affärsutveckling</p>

Ålands Näringsliv fortsätter med trendbarometern där vi bedömer landskapsregeringen löften gällande att göra Åland till ett mer företagervänligt örike. Barometern tar utgångspunkt i ovan nämnda punkter.

3.1 Planerade aktiviteter under 2019

Första kvartalet

- Medlemsservice och rådgivning
- Jobbchansen tillsammans med AMS
- Restaurangdagarna vinter
- Fortlöpande verksamhet inom föreningen (se rubrik 5.2)
- *Utveckla framtidens företag*
  - Rådgivning och affärsutveckling
  - Affärsnätverk
  - Exportseminarium
  - Företagarskolan
  - Redovisning av projektet
- *City Mariehamn*
  - Uppstart av ny centrumledare
  - Delgeneralplan
  - Konkretisering av villkor för nybyggnation
  - Aktiviteter (må-bra-dag, barnens dag, påskmarknad)
- *Intressebevakning*
  - Alkohollagen för restauranger
  - Arbeta med att åskådliggöra den svaga åländska tillväxten
  - Plaststrategi för Åland
  - Industrins insatskostnader på Åland
  - Näringslivsbarometer
  - Temavecka om personal/anställning
  - Möten med alla lagtingspartier
  - Krönika i Nya Åland
- *Ålands Näringslivs Servicebolag*
  - Offentlig upphandling i praktiken
  - Fortbildningskurser
  - Traditionell näringslivsjukefest 5 januari 2019

Andra kvartalet

- Medlemsservice och rådgivning
- Vårmöte, verksamhetsberättelse och resultat för 2019
- Restaurangdagarna sommar
- Fortlöpande verksamhet inom föreningen (se rubrik 5.3)
- *Utveckla framtidens företag*
  - Rådgivning och affärsutveckling
  - Affärsnätverk
  - Sommarlovsentreprenörerna
  - Stipendiefonden för Unga entreprenörer
  - Spetsaktivitet
- *City Mariehamn*
  - Delgeneralplan
  - Konkretisering av villkor för nybyggnation
  - Aktiviteter (vår-i-city, svenska stadskärnors konferens)
- *Intressebevakning*
  - Valdebatt inför riksdagsvalet
  - Näringslivsbarometer
  - Utskottsmöten
  - Möten med alla lagtingspartier

- Arbeta med att åskådliggöra den svaga åländska tillväxten
- Krönika i Nya Åland
- *Ålands Näringslivs Servicebolag*
  - Fortbildningskurser
  - Planering av kurserna hösten 2019

Tredje kvartalet

- Medlemsservice och rådgivning
- Fortlöpande verksamhet inom föreningen (se rubrik 5.3)
- *Utveckla framtidens företag*
  - Rådgivning och affärsutveckling
  - Affärsnätverk
  - Företagarskolan
  - Entreprenörsutbildning tillsammans med Ålands Gymnasium
  - Skraknästet 2019
  - Spetsaktivitet
- *City Mariehamn*
  - Nytt avtal med Mariehamns stad
  - Aktiviteter inom City Mariehamn (bilar-i-city, open-by-night)
- *Intressebevakning*
  - Valdebatter inför lagtings- och kommunalvalet 2019
  - Arbeta med att åskådliggöra den svaga åländska tillväxten
  - Krönika i Nya Åland
- *Ålands Näringslivs Servicebolag*
  - Näringslivsdagen
  - Agile islands
  - Fortbildningskurser

Fjärde kvartalet

- Medlemsservice och rådgivning
- Centralhandelskammarens möten
- Budget och verksamhetsplan 2020
- Höstmöte
- "Gourmethelg" för restauranger
- Fortlöpande verksamhet inom föreningen (se rubrik 5.3)
- *Utveckla framtidens företag*
  - Rådgivning och affärsutveckling
  - Affärsnätverk
  - Redovisning inom projektet
  - Final skraknästet 2019
  - Spetsaktivitet
- *City Mariehamn*
  - Aktiviteter inom City Mariehamn (julbelysning, julgatans öppnande, julmarknad)
  - Nytt avtal med Mariehamns stad
- *Intressebevakning*
  - Sammanställning och utvärdering av landskapsregeringens programförklaring
  - Utskottsmöten
  - Krönika i Nya Åland
- *Ålands Näringslivs Servicebolag*
  - Planering inför julfesten 2020
  - Boksluts och skattedagarna
  - Fortbildningskurser
  - Planering av kurserna våren 2020

4. Ålands Näringslivs organisation

Ålands Näringslivs högsta beslutande organ utgörs av de medlemmar som samlats till Ålands Näringslivs stadgeenliga vår- och höstmöten. Vårmötet är ett möte där främst verksamhetsberättelse och bokslut behandlas. Vid höstmötet hålls val av ledamöter till kommande års styrelse och utskott samt behandlingen av budgeten och verksamhetsplanen för kommande år. Styrelsen för Ålands Näringsliv består under 2018 av ordförande, en vice ordförande samt åtta ledamöter.

4.1 Personal

Kontoret sköter de löpande ärendena mellan medlemmarna och organisationen. För kontorets verksamhet ansvarar verkställande direktören. Uppgifter och aktiviteter är fördelade på specifika personer i personalen som även ansvarar för planering, genomförande och uppföljning. Personerna är anställda av Ålands Näringsliv och majoriteten av personalen är projektanställda. All personal har kontakt med medlemmarna.

Ålands Näringslivs personal 2019 beräknas bestå av 5 heltidstjänster samt affärsutvecklare anlitade på timbasis med en total budgeterad tid som motsvarar 0,4 helårstjänster.

Två tjänster samt affärsutvecklingen kan härledas till projektet Utveckla framtidens företag. Tjänsten som centrumledare inom organiseras inom vårt utskott City Mariehamn.

Ålands Näringslivs Servicebolag organiserar en tjänst för att administrera fortbildningsverksamheten.

Verkställande direktören är den enda som i sin helhet administreras med föreningens budgetmedel.

4.2 Utskott

Ålands Näringslivs utskott som verkar som remissinstans och beredande instans. De tar även initiativ i specialfrågor, som medlemmarna finner angelägna. Utöver utskotten tillsätts eventuella referensgrupper och arbetsgrupper utgående från behov.

Ålands Näringsliv skall ha ett erforderligt antal utskott vars främsta roll skall vara att fungera som referensgrupper samt sakkunniga gällande det fortlöpande arbetet inom Ålands Näringsliv. Utskotten skall även fungera som remissinstanser samt tillvarata branschens intressen. Minst en styrelsemedlem eller anställd i Ålands Näringsliv skall ingå i varje tillsatt utskott.

4.2.1 Arbetsmarknadsutskottet

Utskottets syfte är att samordna utbildningsfrågor och handha ansvaret för Ålands Näringslivs utbildningsutbud. Vidare skall utskottet handha huvudansvaret för avtalsfrågor samt rekryteringsfrågor. Att aktualisera områden där Ålands Näringsliv bör agera påtryckare eller samordnare. Utskottet kan även initiera projekt och utredningar som bör genomföras inom ramen för Ålands Näringsliv. Vidare ska utskottet främja entreprenörskap genom ett aktivt arbete med skolorna.

4.2.2 Byggutskottet

Utskottet bildades på höstmötet 2017 och är en fusion mellan byggföretagen i det tidigare "bygg- och industriföretagen" samt "Maskinentreprenörerna". Syfte är att aktualisera områden inom byggsektorn, där Ålands Näringsliv bör agera påtryckare eller samordnare. Utskottet kan även initiera projekt, utbildningar och utredningar som bör genomföras inom ramen för Ålands Näringsliv.

4.2.3 City Mariehamn

City Mariehamn består av representanter för verksamheterna i City, fastighetsägare samt Mariehamns stad. City Mariehamns syfte är att utveckla och göra City till en trivsamt och lönsamt centrumkärna. City Mariehamn ska fungera som ett forum för samråd och erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsidkare, fastighetsägare och Mariehamns stad i frågor som rör centrum.

City Mariehamn uppbär egen serviceavgift från sina medlemmar och har en egen styrgrupp med redovisningsskyldighet gentemot Ålands Näringsliv. Utskottet fungerar som en fristående enhet med en helt egen budget, där intäkter och kostnader separeras från Ålands Näringsliv. Styrgruppen för City Mariehamn har stor frihet i hur medlen fördelas, inom budgeten för utskottet.

City Mariehamn har en heltidsanställd centrumledare. Centrumledaren handhar administration, strategi och evenemangsförande för att öka centrumets attraktion.

4.2.4 Handelsutskottet

Handelsutskottet består av köpmän och näringsidkare. Främsta syftet är att befrämja den enskilda företagsamhetens förkovran inom handeln och att verka för ett kollegialt samförstånd genom nätverksbyggande, samarbete och gemenskap mellan handeln emellan.

Handelsutskottet vill särskilt främja handel i olika former och vill medverka till att bibehålla och stärka en konkurrenskraftig handel på och från Åland. Utskottet kan arrangera gemensamma event och verka som bollplank vad gäller årliga mässor och andra handelsfrämjande arrangemang.

Handelsutskottet håller årligen utskottsmöten och kan även ordna öppna möten för hela handelsbranschen vid behov. Utskottet ansvarar även för föreningens uthyrningslokal Bergkulla i Lemström, som hyrs ut till medlemmar och till den åländska allmänheten för enskilda fest- och mötesarrangemang.

4.2.5 Industriutskottet

Utskottets syfte är att aktualisera områden inom industrisektorn, där Ålands Näringsliv bör agera påtryckare eller samordnare. Utskottet kan även initiera projekt, utbildningar och utredningar som bör genomföras inom ramen för Ålands Näringsliv.

4.2.6 IKT-utskottet

IKT-utskottet fokuserar på de framtida digitala möjligheterna. Utskottet samlar den åländska IT-sektorn och behandlar de frågor som bedöms aktuella där. Sammansättningen är bred med representanter för både IT-konsulter, större IT-arbetsgivare och IT-kommunikation.

4.2.7 Lagutskottet

Utskottets syfte är att bistå med sakkunskap gällande remissvar men även agera påtryckare samt initiera lagändringar.

4.2.8 Logistikutskottet

Utskottets syfte är att tillvarata branschens intressen samt aktualisera områden där Ålands Näringsliv bör agera påtryckare eller samordnare. Utskottet kan även initiera projekt och utredningar om bör genomföras inom ramen för Ålands Näringsliv. Vidare skall logistikutskottet bevaka och komma med förslag på hur logistik till och från Åland samt den interna logistiken skall skötas.

4.2.9 Redovisningsutskottet

Redovisningsutskottet samlar bokföringsbyråer och revisorer. Utskottet lyfter aktuella frågor och sådana som kräver en utbildningsinsats mot branschen. Vidare assisterar utskottet övriga medlemmar med regeltolkningar och praxis för olika beslut.

4.2.10 Turism och -restaurangutskottet

Utskottets syfte är att aktualisera områden inom restaurang- och turismsektorn där Ålands Näringsliv bör agera påtryckare eller samordnare. Utskottet kan även initiera projekt, utbildningar och utredningar som bör genomföras inom ramen för Ålands Näringsliv.

Utskottet driver för närvarande gemensam restaurangvecka, en förlagd under vintertid och en under sommaren. Utskottet verkar bl.a. för följande inom branschen; förenkling av regelverk, att trygga personaltillgången genom ett utvecklat samarbete med hotell- och restaurangprogrammet (YG) samt utveckling av nya projekt som lockar fler turister.

4.3 Projekt inom Ålands Näringsliv

Ålands Näringsliv driver ett antal projekt och de kan påverka organisationen i relativt hög grad. Projekten redovisas under eget kostnadsställe och projektets målsättningar ligger naturligtvis nära Ålands Näringslivs strategi. De ska ändå ses som aningen skilda från Ålands Näringslivs grundverksamhet då finansieringen utgår ifrån projektplaner snarare än föreningens strategi.

4.3.1 Utveckla framtidens företag

Utveckla framtidens företag är finansierat av europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och har som syfte att stärka entreprenörskapet på Åland. Projektet består av flera delar.

- Starta-eget rådgivning
- Affärsutveckling
- Affärsnätverk
- Mentorprogram
- Företagarskolan
- Sommarlovsentreprenörer
- Spetsaktiviteter

Projektet har två ordinarie heltidsanställda samt ca 0,4 tjänster som arbetar med affärsutveckling. Projektet pågår t.o.m. 31.12.2020.

4.4 Internationella nätverk

Näringslivets framgång är beroende av kontakter andra företag och andra regioner. Åland är extremt exportberoende och den åländska nyckeln till framgång är vår närvaro på de globala marknaderna.

Ålands Näringsliv har därför sedan många år haft goda kontakter med våra närregioner. Vi är via Ålands Handelskammare medlemmar i Centralhandelskammaren där vi kan ta del av det mycket omfattande globala handelskammarnätverket. Den kontakten ger oss insyn i riksfrågor samt ytterligare en part som kan hjälpa oss i dessa kontakter. Vidare ger oss samarbetet med Centralhandelskammaren kontaktvägar ut i världen, där vi kan agera förmedlare åt våra medlemsföretag med internationella ambitioner. Vi är också certifierade att utfärda ursprungsintyg och ATA-carneter via centralhandelskammaren.

Vi har också samarbetsavtal med Finlands Näringsliv och Stockholms handelskammare. Vi har även kontakter med Svenskt Näringsliv och Svensk Handel. Utöver det har vi varit engagerade i affärsnätverk i Norrtälje och Åbo-trakten.

Ålands Näringsliv arbetar således aktivt för att stärka våra relationer till närregionerna.

5. Ålands Näringslivs verksamhet

5.1 Intressebevakning

En av Ålands Näringslivs viktigaste uppgifter är intressebevakning och det är ett synnerligen långsiktigt arbete. Det är inte ovanligt att en fråga tar många år i anspråk, samtidigt som vissa frågor är en form av "evighetsarbete" då mätbarheten är begränsad och målsättningen kan vara en relativ ansats i jämförelse med våra närregioner. Intressebevakning handlar om att ständigt vara närvarande i kommittéer, möten och diverse samarbetsorgan där Ålands Näringsliv kan föra fram medlemsföretagens perspektiv. Vårt arbete utgår alltid från medlemsföretagens situation och vårt underliggande syfte är att se till att förutsättningarna att bedriva företagsverksamhet förbättras.

Under 2019 kommer vi att knyta utskotten närmare till intressebevakningen. Vi kommer att fördela medlemmarna under respektive utskott för att därigenom säkerställa att vi arbetar med rätt frågor och för att kunna ha bättre återkoppling på hur ärenden utvecklas. Styrelsen är den som ytterst prioriterar frågorna och fördelningen av arbetstid.

År 2019

- Kontinuerlig intressebevakning sker utgående från initiativ från styrelsen och medlemmarna, med speciellt fokus på de frågor utskotten lyfter.
- Ålands Näringsliv publicerar en trendbarometer några gånger per år, där landskapsregeringens arbete betygsätts.
- Arrangera valdebatter under hösten 2019 med speciellt fokus på näringslivsfrågor
- Fortsatt mätning av omsättningen för åländska företag, samt några utvalda grupper.

5.1.1 Aktuella intressebevakningsfrågor under utskott och styrelse

Arbetsmarknadsutskottet

- Införa motsvarande förenklingar för arbetsgivare på Åland som görs i riket
- Flexibel LIA (praktik) som fungerar hos företagen
- Hållbarhet inom HR
- Kollektivavtal på svenska
- Underlättar rekrytering genom ett fokus på in- och återflyttning tillsammans med AMS.

Byggutskottet

- Offentlig upphandling på Åland i praktiken
- Hållbarhet inom byggsektorn

City Mariehamn

- Handelsstrategi inom Mariehamns stad, ständig input till nämnder och politiker
- Klargörande av villkor för nybyggnation i centrala Mariehamn.

- Delgeneralplanen för centrala Mariehamn - med fokus på tillväxt.

Handelsutskottet

- Plastkassar, intention om att minska dem (40 st/person/år till 2025)
- Affärstidslagen, låt verksamhetsägare själva bestämma när de vill ha öppet
- Tullen och mervärdesbeskattningen i gränshandeln
- Hållbarhet i handeln

IKT-utskottet

- Offentlig upphandling på Åland i praktiken.
- Geotargeting och utmaningar med den åländska domänen.

Industriutskottet

- Industrins konkurrenskraft med fokus på kostnader för el, vatten och avlopp.
- Plaststrategi – Ålands Näringsliv deltar i referensgruppen
- Cirkulär ekonomi på Åland, hur hanterar vi exempelvis kompostavfall.
- ÅMHM:s avgifter till branschen

Lagutskottet

- Självstyrelselagen på Åland.
- Riktgivande domstolsavgöranden på svenska

Logistikutskottet

- Avfallslagen, Åland en del av de nationella systemen
- Systemet med producentansvar
- Yrkesförare och rättvis konkurrens från cabbotagetransporter

Redovisningsutskottet

- Egen beskattning, hur påverkas åländska företag
- Hållbarhetsredovisning för åländska företag
- God revisionsred på svenska
- Riktgivande domstolsavgöranden och bokföringsnämndens anvisningar på svenska

Turism- och restaurangutskottet

- Alkoholagstiftningen för restauranger - förenkling av åländska lagen med modell från rikets lag som ändrades i mars 2018.
- ÅMHM:s avgifter till branschen.

Styrelsens övergripande frågor

- Samhällsservicestrukturen på Åland.
- Införande av utmanarrätter på Åland.
- Gynna entreprenörskapet på Åland genom olika aktiviteter och utbildningsinsatser.

5.1.2 Rapporter & analyser

Ålands Näringslivs syftar till att vara aktiva när det gäller att ta fram underlag för att förbättra villkoren för åländskt företagande. Vi arbetar via våra medlemmar, utskott och allmänna utredningar med att hjälpa beslutsfattare kunna ta beslut på väl underbyggda fakta om verkligheten för åländska företag.

År 2019

- Vi kommer att tillsammans med Ålands landskapsregering ta fram förslag till åtgärder för att sänka industrins kostnader på el, vatten och avlopp.
- Övriga rapporter och analyser genomförs under året på beslut av styrelsen.

5.1.3 Remissvar

Ålands Näringsliv företräder främst sina medlemmar på Åland. Därför vänder sig landskapsregeringen, lagtinget och kommuner ofta till oss när de vill inhämta näringslivets synpunkter.

De åsikter som vi framför i våra remissyttranden syftar alltid till att förbättra och utveckla förutsättningarna för våra medlemsföretag, för Åland och för hela det åländska näringslivet.

År 2019

- Vi framhåller alltid att Åland bör skapa Nordens enklaste regelverk, vilket underlättar företagarnas situation.

5.1.4 Debattartiklar och initiativ

För att påverka samhällsutvecklingen i en mer företagervänlig riktning deltar Ålands Näringsliv aktivt i den pågående samhällsdebatten och är alltid tillgängliga för media. Vi kommenterar aktuella frågor. Vi brukar dock endast undantagsvis skriva insändare, utom i de fall då vi uttryckligen blir omnämnda i debattsammanhang.

År 2019

- Ålands Näringsliv deltar fortlöpande i den allmänna debatten för att föra fram näringslivets syn på samhällsutvecklingen.
- Ålands Näringsliv riktar initiativ till myndigheter och organisationer för att förbättra företagets villkor.

5.2 Fortlöpande verksamhet

Ålands Näringsliv erbjuder en mängd tjänster åt sina medlemmar. Vi arbetar för att stärka konkurrenskraften bland de åländska bolagen vilket syns i de tjänster vi erbjuder medlemmarna.

5.2.1 Företagsinformation och rådgivning åt medlemmar

Aktuell information som berör företagande på Åland är en viktig uppgift för Ålands Näringsliv. Ålands Näringsliv erbjuder bland annat kostnadsfri rådgivning till medlemmar, t.ex. gällande aktuella arbetsrätts- och ekonomifrågor. Genom informationstillfällen som t.ex. frukostträffar, seminarier och mässor kan företagen få den mest aktuella företagsinformationen. Genom vårt samarbete med näringslivsorganisationer i närregionerna kan vi ofta erbjuda aktuell information åt våra medlemmar.

År 2019

- Kostnadsfri företagsrådgivning till medlemmar
- Medlemsträffar, t.ex. frukostträffar, seminarier och medlemsluncher där vi lyfter aktuella frågor.
- Via nyhetsbrev, hemsida och medlemstidningen presenteras aktuell företagarinformation

5.2.2 Företagsbörsen

Företagsbörsen är Ålands marknadsplats för företagsöverlåtelser och för uthyrning av affärslokaler.

År 2019

- Ålands Näringsliv fortsätter upprätthålla tjänsten Företagsbörsen.

5.2.3 Styrelsebank

Ålands Näringsliv tillhandahåller en styrelsebank för styrelseproffs. Syftet är att kunna tillhandahålla och erbjuda företag och organisationer personer med erfarenhet och kompetens av styrelsearbete.

År 2019

- Ålands Näringsliv fortsätter tillhandahålla en styrelsebank för styrelseproffs.

5.2.4 Bergkulla

Ålands Näringsliv äger föreningslokalen Bergkulla som vi hyr ut till konferenser och fester. Tyvärr ser vi ett lågt utnyttjande av medlemmar samtidigt som vi själva har svårt att använda lokalen i vår verksamhet. Därför föreslår vi att lokalen avyttras.

År 2019

- Enligt förslag till höstmötet, förbereder föreningen att avyttra fastigheten.

5.2.5 Ålandsvägen 34

Ålands Näringsliv äger en kontorsfastighet i Ålandsvägen 34. Den är för närvarande uthyrd.

År 2019

- Ålands Näringsliv fortsätter äga och hyra ut lokalen.

5.3 Projekt

Ålands Näringsliv driver vissa frågor i projektform. Det ger föreningen en möjlighet att trots de knappa resurserna få en möjlighet att skapa bestående förändringar inom de områden projekten är verksamma. Under året kommer Ålands Näringsliv att driva följande projekt:

5.3.1 City Mariehamn

City Mariehamn är ett utskott under Ålands Näringsliv och uppbär en egen deltagaravgift. Utskottet men har en egen budget och resultaträkning. City Mariehamn uppbär egen serviceavgift från deltagarna och har en egen styrgrupp. Utskottet fungerar som en fristående enhet med en helt egen budget, där intäkter och kostnader redovisas under ett eget kostnadsställe inom Ålands Näringsliv. Styrgruppen som består av representanter för verksamheterna i City, fastighetsägare samt Mariehamns stad har stor frihet i hur medlen fördelas inom utskottet.

City Mariehamn har en heltidsanställd centrumledare. Centrumledaren handhar administration, strategi och evenemangsförande för att öka centrums attraktion.

År 2019

- Arbeta med fastighetsägare för att konkretisera villkoren för nybyggnation i centrum
- Arrangera upp- och nedtagning av julbelysningen i centrum
- Arrangera resa till svenska stadskärnors konferens i Linköping
- I projektform arbeta för att Mariehamn blir årets stadskärna i Finland år 2024
- Arrangera utbyte av vepor samt andra trivselaktiviteter i centrum
- Arrangera aktiviteter i centrum
  - Må-bra-dag
  - Barnens dag
  - Påskmarknad
  - Vår-i-city
  - Bilar-i-city
  - Open-by-night
  - Julgatans öppnande
  - Julmarknad

Utöver detta administrerar City Mariehamn trivselaktiviteter i centrum som t.ex. veporna och olika pynt i butikerna.

City Mariehamn deltar också i olika arbetsgrupper i syfte att agera diskussionspart gällande frågor i centrum. Det handlar om allt från kryssningstrafikens anlop till olika evenemang som vill samverka i centrum. Centrumledaren är också varit aktiv i arbetet om tillgänglighet.

5.3.2 Hållbart företagande

Hållbart företagande är en megatrend och en oerhört viktig målsättning. Ålands Näringsliv har försökt arbeta med frågan men tyvärr saknas det ofta resurser samtidigt som framförallt små och medelstora företag har svårt att se relevansen i detta arbete. Således behöver vi extern finansiering för detta, vilket i dagsläget är svårt att hitta.

Under 2019

- Vi är med i slutrapporteringen i arbetet med plaststrategin där vi sitter i referensgruppen.
- Vi rapporterar sålda plastkassar i dagligvaruhandeln till landskapsregeringen för att få grepp om plastkassanvändningen på Åland
- Våra medlemmar kan få stöd med hållbart företagande via plus.ax

5.3.3 Restaurangdagarna

Restaurangdagarna startade 2011 med initiativ från Turism- och restaurangutskottet. Konceptet är två rätters meny till ett mycket förmånligt pris. Restaurangdagarna har varit en formidabel succé och vi har lyft branschen till besökare som inte annars skulle ha besökt restaurangerna.

Under 2019

- Restaurangdagarna arrangeras i januari och i juni
- Nytt koncept kring en "gourmethelg" under hösten 2019

5.3.4 Utveckla framtidens företag

Ålands Näringsliv startade under 2016 upp det ERUF-finansierade projektet "[Utveckla framtidens företag](#)". Projektet syftar till att stödja, utveckla och inspirera nystartade och etablerade företag. Man ska jobba proaktivt med att hjälpa entreprenörer utveckla sin verksamhet. Projektet fokuserar på rådgivning åt nya och etablerade entreprenörer, samt att genom spetsaktiviteter lyfta aktuella frågor.

Projektet fortsätter under 2019 och pågår enligt projektplanen t.o.m. 2020.

År 2019

- Rådgivning åt nya och etablerade företag
- Affärsutveckling åt främst etablerade företag
- Utveckla nya och befintliga affärsnätverk
- Aktiva företagarräffar på hela Åland
- Fortsätta företagarskolan
- Ny omgång av sommarlovsentreprenörerna
- Stödja utbildningssektorn med att implementera entreprenörskap i utbildningen
- Mentorprogrammet
- Entreprenörskapsdag tillsammans med Ålands yrkesgymnasium
- Entreprenörstävlingen Skraknästet i samarbete med Ålands Utvecklings Ab.
- Spetsaktiviteter under året, där den första blir ett exportseminarium i januari

Projektet är också Ålands Näringslivs representanter i Business Labs urvalsgrupp samt har nära samarbete med Ålands yrkesgymnasiums projekt för att samordna utbildningen (HÅY) och Central

Baltic projektet från ö till ö. Vidare har projektet arrangerat flera företagarevenemang i alla åländska kommuner.

5.5 Internationell handel

Handel främjar tillväxt och utveckling. Därför arbetar vi aktivt med att hjälpa fler företag att ta del av den globala marknaden.

De handelsfrämjande projekt som vi driver syftar till att skapa affärsmöjligheter för företag på nya marknader och att öka kunskapen bland åländska företag om nya intressanta marknader.

5.5.1 Gränshandel

Ålands Näringsliv tillhandahåller information samt en rad handelsdokument för att underlätta för åländska företag att exportera.

År 2019

- Ålands Näringsliv bistår medlemmarna med information samt kontakter vid gränshandel.
- Ålands Näringsliv beviljar och bekräftar följande expordokument:
  - § ATA carnet-tulldokument
  - § Europeiska gemenskapens allmänna ursprungsbevis
  - § Handelsfakturor
  - § Rekommendationer för exportföretag
  - § Force majeure-intyg
  - § Specialintyg
  - § Deponering av källkod

5.6 Ålands Näringslivs Servicebolag Ab

Ålands Näringslivs verksamhet inom kurser & evenemang har sedan 1.1.2014 bedrivits inom ramen för Ålands Näringslivs Servicebolags Ab:s verksamhet ("Servicebolaget"), vilket är ett helägt dotterbolag till föreningen.

5.6.1 Kurser

Ålands Näringslivs Servicebolag Ab kommer under 2019 att fortsätta erbjuda kurser och utbildningar riktade till det åländska näringslivet. Näringslivet står inför ständig förnyelse och förändring och vi följer företagens behov gällande kompetenshöjning och ökad kunskap. För att kunna bistå företagen med aktuella kurser inom relevanta områden har Servicebolaget som avsikt att hålla en kontinuerlig kontakt med Ålands Näringslivs medlemmar. Ålands Näringsliv utreder således fortlöpande vilka behoven är hos de olika branscherna och företagen. Ålands Näringsliv följer sedan upp utbildningsinsatsen, resultaten och hur verksamheten kan vidareutvecklas.

År 2019

- Erbjuder aktuella kurser som gynnar våra medlemsföretag.

5.6.2 Näringslivsdagen

Näringslivsdagen arrangeras av Ålands Näringslivs Servicebolag i slutet av augusti. Evenemanget har blivit en tradition där de ca 200 deltagarna förväntar sig inspirerande och nya talare.

Näringslivsdagen 2019 infaller i slutet av augusti 2019.

5.6.3 Agile Islands event

Agile islands är ett nätverk som syftar till att lyfta agila arbetsmetoder på Åland. Evenemanget sker i ett nära samarbete med Carus, Crosskey, Optinova, PAF och Vikingline. Agile islands event har arrangerats två år i rad med flera hundra deltagare. 2019 planeras ett nytt event i slutet av september.

5.6.4 Boksluts- & skattedagarna

Ålands Näringslivs Servicebolag arrangerar boksluts- och skattedagarna i november. Under evenemanget får redovisare och revisorer aktuell information om förändringar i lagstiftning, regelverk och praxis. Evenemanget tar hjälp av ytterst kompetenta föreläsare som är experter inom sitt område. 2019 räknar vi med ca 80 deltagare.

5.6.5 Ålands Näringslivs julfest

Ålands Näringsliv inleder året med att arrangera den traditionella julfesten den 5 januari.

Planeringen för 2020 års julfest kommer att ske i slutet av 2019. Arrangören utses genom en offertförfrågan, där slutligen styrelsen avgör vilken offert som väljs. De styrelsemedlemmar som är jäviga deltar inte i beslutet. De senaste åren har julfesten arrangerats på Hotell Arkipelag och Mariepark.

År 2019

- Julfesten planeras inför den 5 januari 2020

6. Ekonomi

6.1 Medlemsavgifter 2019

Förslaget till höstmötet är att medlemsavgifterna hålls oförändrade.

Företag	2019	Kommuner	2019
Antal anställda		Antal invånare	
0-2	125,00	0-1000	220,00
3-7	210,00	1001-2000	285,00
8-10	300,00	2001-3000	365,00
11-19	410,00	3001-	475,00
20-49	610,00		
50-99	980,00		
100-249	1100,00		
250-499	1220,00		
500-999	1340,00		
1000-	1450,00		
Bostadsaktiebolag & föreningar	165,00	Personliga medlemmar	Avgift € 40,00
Nya företag (aktiva <12 månader)		50 euro första året, därefter ordinarie avgift	

6.2 Budgetsammanställning 2019 för koncernen

Service och rådgivning	Budget 2019	Budget 2018
Intäkter	2 250	2 000
kostnader	-500	-500
S:a service och rådgivning	1 750	1 500

Utbildning	Budget 2019	Budget 2018
Intäkter	160 000	160 000
Kostnader	-86 000	-86 000
S:a utbildning	74 000	74 000

Projekt	Budget 2019	Budget 2018
Intäkter	408 729	563 340
Kostnader	-387 679	-526 440
S:a projekt	21 050	36 900

Övrig verksamhet	Budget 2019	Budget 2018
Intäkter	76 160	84 088
Kostnader	-275 831	-296 456
S:a övrig verksamhet	-199 671	-212 368

Överskott/underskott	-102 872	-99 968
-----------------------------	-----------------	----------------

Medlemsavgifter	Budget 2019	Budget 2018
Intäkter	113 295	117 855
Kostnader	-4 360	-4 360
S:a medlemsavgifter	108 935	113 495

Överskott/underskott	6 063	13 526
-----------------------------	--------------	---------------

Finansiella intäkter och kostnader	Budget 2019	Budget 2018
Intäkter	50	50
Kostnader	-50	-50
S:a fin. int./kostn.	0	0

S:a avskrivningar och skatter	-1 644	-2 136
-------------------------------	--------	--------

Överskott/underskott	4 419	11 390
-----------------------------	--------------	---------------

7. Kontaktuppgifter

ÅLANDS NÄRINGSLIV		
Nygatan 6 AX-22100 Mariehamn Tfn. 018-29029	E-post: info@naringsliv.ax Hemsida: www.naringsliv.ax	
PERSONAL		
		
<u>Verkställande direktör</u> Anders Ekström anders.ekstrom@naringsliv.ax Tfn. 018-529300		
<u>Utbildningsansvarig</u> ansvar för medlemmar & utbildningar Dan Andersson dan.andersson@naringsliv.ax Tfn. 018-529301	<u>Centrumledare</u> City Mariehamn Ny centrumledare börjar i januari 2019 info@naringsliv.ax Tfn. 018-29029	
<u>Företagsrådgivare</u> Dan Westerholm <i>Susanne Olofsson, moderskapsledig till okt-19</i> dan.westerholm@naringsliv.ax Tfn. 018-529303	<u>Affärsnätverksansvarig</u> Therese Ling therese.ling@naringsliv.ax Tfn 018-529304	
<u>Affärsutvecklare</u> Projektet upprätthåller en bank av affärsutvecklare på hemsidan där man beroende på inriktning för hjälp i sitt företag. Projektet finansierar till en del affärsutvecklarnas arbete i ditt företag.		